

NUMMER 4 2016 zeventiende jaargang

KNAKTAALBLAD MARITIEM PASTORAAT

Diepgang

Juiste viezigheid

Ayurvedische kruidenthee

Sandd

Port betaald
Port payé

Kerstbomen voor de moskee

De schrik van de zeven zeeën

Van de redactie

Ook in dit kerstnummer van Diepgang neemt het zoeken naar vrede weer een belangrijke plaats in. Op de Filipijnen dwingt de nieuwe president Duterte dit met geweld af. Aan boord is een woord van de ouwe vaak al genoeg en moeder de vrouw is bij uitstek degene die de vrede in huis zonder geweld weet te bewaren. Diepgang is daarom trots dat kapiteins en zeemansvrouwen er het woord nemen. Dominees schrijven daarbij over de vrede die Jezus van Nazareth komt brengen. Hopelijk heeft dit alles tot een lezenswaardig kerstnummer geleid.

Diepgang

colofon

Diepgang is een gezamenlijke uitgave van de Nederlandse Zeemanscentrale en de Stichting Pastoraat Werkers Overzee
Redactie Joke van den Dool, Astrid Feitsema, Stefan Francke, Jos Hilberding, Simon Hoek, Hans Luesink, Helene Perfors, Léon Rasser (hoofdredacteur), Liesbeth Visser en Kees Wiersum

Redactieadres Veembroederhof 164,
1019 HC Amsterdam

Oplage 2000

Verspreiding Nederlandse koopvaardij-, bagger- en diepzeevisserijsschepen, Nederlandse zeemansclubs en abonnementen

Lay-out en opmaak Anja Verhart

Druk Drukkerij Rijpsma, Rozenburg

ISSN 1567 - 3472

Een abonnement op Diepgang is mogelijk door donateur te worden (voor minimaal 20 euro per jaar) van de Nederlandse Zeemanscentrale, Willemskade 13,
3016 DK Rotterdam

IBAN: NL72 INGB 0000 144030 (ook voor giften en donaties)

In dit nummer

Meditatie

Vrede op aarde 3

Gedicht

Oorlog voorbij 5

Stichting Bootvluchteling

Nederlanders uit de beroepsvaart helpen in hun vrije tijd 6

Zeewiersum

Varen om de Noord 10

Durp en stad

Joke kiest voor het laatste 12

Gezondheid

Het nieuwe schoon is de juiste viezigheid 13

Kapitein Roodbaard

Kinderachtiger kan ergens niet 14

Ayurvedische thee

Astrid slinkt af tijdens de kerst 20

Duterte

Vrede met harde hand afgedwongen 22

Rebecca Moss

Kunstenares op Hanjinschip 26

Alle dagen Libanon

Kerstbomen voor de moskee 28

Internationale Seafarer' Centre The Bridge
zoekt vrijwilligers 30

Ontslag

Helaas actueel 31

Aleppo

Ds D.A.G. Hoor ziet dat Floortje de oplossing heeft 33

Adressen maritieme pastores 39

Colofon 39

Vrede

Wanneer mensen zich realiseren dat ze voldoende geld hebben om goed te leven gaat dit vaak gepaard met de opmerking dat hun gezondheid nog veel belangrijker is. Als dominee juich ik natuurlijk toe dat mensen het belang van het vergaren van geld weten te relativeren. Alleen weet ik niet of het wel zo verstandig is om hierbij dan gezondheid te waarderen als hoogste goed.

Onlangs sprak ik een collega die werkzaam is in een revalidatiecentrum. Zij probeert mensen te helpen die moeten leren leven met een minder gezond lichaam. Haar ervaring is dat dit lang niet altijd tot een leven leidt dat onbevredigend is. De gesprekken die ze voert, de gebeden die ze uitspreekt en de kerkdiensten die ze leidt zijn er in zekere zin allemaal op gericht mensen vrede te laten vinden met hun nieuwe situatie.

Vrede sluiten met je lichaam is voor bijna niemand makkelijk. Velen vechten tegen de kilo's of de grijze haren. Heel wat mensen beulen zichzelf af voor meer spierkracht en een beter uithoudingsvermogen. Degenen die hier goed in zijn oogsten daarom bewondering. Mensen die hoge bergen beklimmen zijn er misschien wel het beste voorbeeld van. Zij beweren zonder uitzondering vrede te hebben gevonden op het moment dat ze het doel, de top, bereikt hebben.

In de bijbel hebben vrede en hoge toppen ook veel met elkaar te maken. Het meest belangrijke verhaal dat in het eerste gedeelte van de bijbel staat is dat over het volk Israël. Deze groep mensen maakte een reis door de woestijn omdat ze niet langer als slaven in Egypte wilden leven. Ze waren op weg naar een (vredig) land vol melk en honing.

Het reizen door de woestijn was niet eenvoudig. Er werd veel gemopperd en geklaagd en veel mensen vonden dat het anders moest. Hun leider Mozes was iemand die niet alleen heel fit was maar ook veel durfde. Toen het volk langs de berg Sinaï trok terwijl het noodweer was, wist hij diep respect af te dwingen door deze hoge berg te beklimmen. Hij kwam terug met een lijst van 10 regels. Hij stelde dat als iedereen zich daaraan hield er vrede onder het volk zou zijn.

Vele eeuwen later woonden de Israëlieten nog steeds in hun heilige land. Het was echter bezet door de Romeinen. Om de vrede in hun rijk te bewaren regeerden ze met harde hand. Elke opstand, hoe klein dan ook, werd meteen de kop ingedrukt. De soldaten die dit werk deden werden betaald uit hoge belastingen die waren opgelegd. De Romeinse vrede was daardoor geen echte vrede.

Mensen die de hoge heffingen niet konden betalen werden gedwongen zich in de schulden te steken. Dit leidde er uiteindelijk toe dat ze hun land moesten verkopen en als een lijfeigene in hun onderhoud moesten voorzien. Eén van de weinige mogelijkheden die ze hadden was schaapherder te worden.

Hunkerend naar vrede zal er ongetwijfeld wel eens aan de 10 geboden zijn gedacht die Mozes van de berg Sinaï had meegenomen. Hij had er zelfs bij verteld dat hij ze niet zelf verzonnen had maar door God waren gedictieerd. In het verleden hadden pro-

feten gewaarschuwd dat als ze hun door God gegeven wetten niet zou respecteren, ze gestraft zouden worden. Het je altijd aan die regels houden bleek in de praktijk echter een te moeilijke opdracht voor de mens. De Romeinse overheersing werd dan ook gezien als een straf van God.

Als de herders in het donker waren keken ze vaak naar de sterren. Deze stralen elke keer weer vredig op plekken die nog veel hoger zijn dan elke bergtop. Op één van die nachten leek de sterrenhemel plotseling open te gaan. Ze hoorden engelen zingen en één van hen vertelde dat de ware vrede nu echt naderbij was gekomen omdat er een bijzonder iemand geboren was.

Het ging om Jezus Christus. Deze Jezus heeft in zijn latere leven volgens de overlevering vele zieke mensen wonderbaarlijk genezen. Minstens zo belangrijk was dat hij zijn volgelingen uitlegde hoe je vrede kunt bereiken. Door niet op te kijken tegen mensen die veel geld bezitten of een berg beklimmen hebben. Door datgene wat je hebt, al is het niet zoveel, te delen met andere mensen. Door anderen en jezelf te vergeven dat iets wel eens niet zo gaat als eigenlijk had gemoeten.

Datgene wat Jezus Christus heeft gedaan en uitgelegd is nog altijd van zeer grote waarde. Het is daarom goed om af en toe eens terug te denken aan die stralende sterrenhemel die de herders zagen. En nog meer om datgene wat de engel zei: dat het meest belangrijke voor een mens, vrede, bereikbaar is voor iedereen!

Het is goed dat wij het kerstfeest hebben om ons dit te herinneren. Hopelijk viert u het met veel lichtjes en vergeet u bij al dat lekkere eten en drinken maar even uw lichamelijke gezondheid!

Ds. Léon Rasser

Happy Xmas / War is over

Dit is dus kerstmis
Wat heb je gedaan
Alweer een jaar verder
Een nieuw jaar breekt aan
Dus dit is nou kerstmis
Een lach en een traan
Ga naar je naasten
En vier het spontaan

Schandalig zalig kerstmis
En gelukkig nieuwjaar
Wie weet wordt het beter
Wees lief voor elkaar

(Nooit meer oorlog voor wie nadenkt
Nooit meer oorlog nou)

En dit is dus kerstmis
Voor arm en voor rijk
Voor zwakken en sterken
Totaal ongelijk
En toch vrolijk kerstfeest
Sneeuw wit of pikzwart
Wie vecht voor de vrede
Zingt recht uit het hart

Schandalig zalig kerstmis
En gelukkig nieuwjaar
Wie weet wordt het beter
Wees lief voor elkaar

Nooit meer oorlog voor wie nadenkt
Nooit meer oorlog nou

John Lennon (Vertaling Jan Rot)

Stichting Bootvluchteling

Vrijwilligers uit Nederland zetten zich in op zee

Als zeeman ga je ze het liefst uit de weg, die bootvluchtelingen. In het verleden zijn er al veel ongelukken bij gebeurd. Het is lastig om mensen op een veilige manier van hun wrakke bootjes af te krijgen. En het kan ook ronduit gevaarlijk zijn. Als je met 20 man aan boord zit en er komen plotseling 200 vluchtelingen bij. Mensen die angstig zijn, getraumatiseerd, ziek... Het is vaak moeilijk laveren tussen goed zeemanschap en de belangen van de bemanning, het schip en de rederij. Een puur zakelijke keuze is niet altijd te vermijden.

Tegelijkertijd nemen veel maritieme professionals die zakelijke beslissingen met pijn in hun hart. Ze zien dat veel levens verloren gaan op zee. Een aantal zet hun expertise in bij Stichting Bootvluchteling. Vanaf half 2015 begon deze stichting met vluchtelingen 'uit de boot te helpen'. Op Lesbos werden mensen van droge kleding, water en transport voorzien. Een aantal maanden daarna begon men met 'Zoek en redt'-missies, in eerste instantie tussen Turkije en Griekenland. De vrijwilligers komen onder andere vanuit de zee- en binnenvaart, de KNRM en de waterpolitie.

Eén van die vrijwilligers is binnenvaartschipper Marinus Hoogendoorn, die samen met zijn vrouw Lenie op het m.s. Glissando vaart. In maart dit jaar heeft hij 12 dagen meegewerkt aan de reddingsmissie op zee bij Lesbos. Wat bezielt iemand die geen ervaring heeft met reddingswerk om zoiets te gaan doen? "Ja, hoe gaat dat", zegt Marinus, "je zit met een paar varende vrienden bij elkaar en je hebt het erover. We zijn dan wel geen KNRM-ers, maar je kent de zee, het water, je kunt wat doen." Samen besloten ze zich als vrijwilliger in te zet-

ten, want: "Niks doen kan echt niet." Een motto dat ook de Stichting Bootvluchteling stevig neerzet: "We willen niet kijken naar wat we niet kunnen doen, maar kijken en doen wat we wèl kunnen." In het estafettesysteem dat de stichting heeft losten de vrienden elkaar af, met een goede overdracht naar elkaar. Een mooi avontuur was het daarnaast natuurlijk ook. Een reddingsmissie spreekt nou eenmaal tot de verbeelding.

Marinus' inzet kreeg behoorlijk wat commentaar uit zijn omgeving. Want die bootvluchtelingen, zijn dat geen gelukszoekers? En doe je niet het werk van de mensensmokkelaars als je de vluchtelingen van zee oppikt? Marinus is daar heel duidelijk in: "Die mensen komen toch wel over zee, smokkelaars, opvang of niet. En bovendien, aan die oorlog en aan die smokkelaars kan ik persoonlijk niets veranderen. Maar je kunt die mensen toch niet laten verdrinken? Daarom wil ik doen wat ik doen kan. Als ik de blijdschap van mensen zie als we ze opvangen, hoe opgelucht ze zijn. Mensen die helemaal uitgeput zijn, kinderen, die glimlach die je krijgt. Daar doe je het voor!"

Je inzetten als vrijwilliger heeft best consequenties. Marinus' missie was volgens eigen zeggen "niet eens zo heftig". Hij bedoelt daarmee dat er geen doden zijn gevallen tijdens zijn shift. Maar de spanning, niet weten wat je tegen zal komen en of het wel goed zal gaan, eist zijn tol. Bovendien, je komt met vrijwilligers bij elkaar. Elk met een eigen achtergrond. Elk ook met een eigen drijfveer om dit werk te doen. Hoe gemotiveerd iedereen ook is, echt een team vormen kan behoorlijk lastig zijn. Marinus vertelt dat er eerst fiks is gediscussieerd voordat het uiteindelijk werkbaar was. Want ja, je moet wel samen de zee op en je taak uitvoeren.

Die taak was om in actie te komen bij boten in nood en ze naar de kust te loodsen. Marinus: "Met z'n drieën, twee op de voorplecht om uit te kijken en een roerganger, speur je naar bootjes. De roerganger heeft de veiligheid in handen, moet anticiperen op de zee,

moet de golven lezen. Vertrouwen op elkaar is dus heel belangrijk." Vertrouwen moest men ook op de internationale samenwerking: met de Spaanse lifeguards, de UNHCR (het agentschap voor vluchtelingen van de Verenigde Naties) en een Duits team. En alles in overleg met de Griekse kustwacht.

Dat laatste viel niet mee, de redders moesten voorzichtig en diplomatiek opereren. Marinus: "Die chef vond ons maar een stelletje domme amateurs. Als de o6o (het schip van de kustwacht) er aankwam, trokken wij ons terug. Ook als we vermoedden dat de vluchtelingen niet zo goed behandeld werden. We wilden ons werk kunnen blijven doen."

De internationale ontwikkelingen hebben de missie ingehaald; in mei 2016 besloot men het werk daar op stand-by te zetten. Door de EU – Turkije deal komen er minder boten aan. De boten die nog wel komen, worden onderweg opgepikt door de Griekse kustwacht.

Op dit moment helpt Stichting Bootvluchting op de wateren tussen Italië en Libië. Met een speciaal uitgerust reddingsschip ondersteunt de stichting de Italiaanse overheid. Op hun website benoemen ze het nog maar eens: 'Dat is niet om mensen te helpen oversteken, het is om levens te redden.'

Ook Marinus Hogendoorn kijkt terug op zijn inzet op die manier: zo worden levens gered. En ondanks het slaapgebrek, de verregaande vermoeidheid en de soms vervelende omstandigheden zou hij het zo weer doen.

Helene Perfors

In memoriam

Tinus Verschoor

Op 16 oktober 2016 is de voormalige manager van het Amsterdamse Seamen's Centre overleden.

De voormalige sleepbootkapitein was een bekende verschijning in de Amsterdamse haven en IJmuiden en wordt door velen enorm gemist.

De brug was zijn domein, Kapitein Tinus Verschoor hield alles in de gaten.

Wanneer ik begin december aankom op Schiphol, na een reis van bijna vijf maanden, staat daar in plaats van mijn vrouw een blozende jongeman te wachten, netjes in pak. Nadat ik met mijn trolley vol koffers de aankomsthal binnenkom houdt hij mij een microfoon onder de neus.

“Kapitein, welkom terug in Nederland! Westland Dagblad, de gezond verstand-krant maar dan wat kleiner! Haha, mag ik u wat vragen?” Enigszins verwonderd en overdonderd geef ik toestemming, hoewel ik nooit van dat dagblad gehoord heb. En ik begrijp niet hoe hij weet dat ik nu, vandaag, aankom. Maar het reportertje gaat direct los.

“Wij hebben vernomen dat u al lang in de scheepvaart meegaat. Wat zijn de belangrijkste veranderingen het afgelopen jaar?”

Daar moet ik even over denken. Is het de – alweer – toegenomen regelgeving, de halsstarrige weigering van het kabinet met private beveiligers te varen op Nederlandse schepen, zijn het de duizenden vluchtelingen in de Middellandse zee die een soort van seizoensgebonden probleem vormen, is het dat Maersk haar schepen weer laat slopen op het strand van Alang, het faillissement van Hanjin misschien, de teloor-gang van de offshore? Er is zoveel gebeurd!

“Eh, ik denk dat een van de belangrijkste veranderingen de mogelijkheid is om volop van de NSR gebruik te maken dit jaar.”

Nu is het de beurt voor de reporter om mij niet-begrijpend

aan te kijken.

“De NSR, juist. Voor de duidelijkheid en voor onze lezers, waar staat NSR ook alweer voor?”

“De Northern Sea Route, u weet wel, de route bovenlangs Siberië van Azië naar Europa.”

De reporter veert op, “O, natuurlijk, sorry voor mijn onwetendheid. Dat is natuurlijk goed nieuws voor de scheepvaart!”

“Economisch gezien wel, denk ik. Het is alleen een beetje wrang dat, terwijl het milieu overal om ons heen ineens stort, reders de vlag uitsteken om een route te kunnen bevaren die ontstaan is juist door uitstoot van onder andere de scheepvaart.”

Nu moet ik toch gaan oppassen niet in een zinloze discussie terecht te komen. Maar het kwaad is al geschied.

“Aah”, zegt de reporter lang-gerek, “u bent een greeny, een environmentalist! Maar u doet daar ook zelf aan mee. Misschien hebt u zelfs wel gebruik gemaakt van de NRC... eh NSR!”

Daar heeft hij een punt.

“Ach, dat is waar, maar het probleem van uitstoot, vluchtelingen, monsterorkanen, vervuiling, illegale ivoorhandel én de noordelijke doorvaart, daar kan ik in mijn eentje niets aan doen.

Ik begin dus maar bij mijzelf.” En zo is het eigenlijk met alle grote problemen in de wereld. Kan ik in mijn eentje iets doen tegen de burgeroorlog in Syrië? Nee, maar ik kan wel aan boord de vrede bewaren. Kan ik iets doen aan de verbleking en het afsterven van het Great Barrier Reef? Nee, niet in mijn eentje, maar ik kan er wel voor zorgen dat ons afval aan boord niet over de muur gaat. Kan ik iets doen tegen Trump die door machogedrag president tracht te worden? Ook al niet, wel kan ik aan boord proberen het goede voorbeeld te geven. Kan ik überhaupt iets doen tegen wat voor ellende in de wereld dan ook? Nee, maar misschien dat ik met dit stukje een heel kleine bijdrage lever.

Maar dat vertel ik de reporter allemaal niet.

“Ha! Daar is mijn vrouw!” en met een verontschuldiging laat ik de reporter staan. Verbeter de wereld, begin bij jezelf. Vredige kerst en gezellige jaarwisseling allemaal!

(De waarheid gebiedt mij te bekennen dat bovenstaand voorval nooit heeft plaats gevonden, maar het geeft mij wel een goede gelegenheid mijn verhaal te doen).

Kees Wiersum

Stad VS Dorp

Zeemansbestaan

Eindelijk zijn we dan verhuisd. Van een dorp naar de stad. En dat is me een partij fijn! Sowieso voor de pubers, want die zijn binnen tien minuten op de fiets op school. De kermis staat bijna in de achtertuin. Met een tussenuur eet je met vrienden de koelkast van je moeder leeg. Wil je de stad in met vriendinnen dan pleur je alle tassen gewoon bij je moeder in de gang. Heb je behoefte om geld uit te geven, binnen vijf minuten sta je lopend midden in de Hoofdstraat. Je hoeft maar drie minuten te lopen naar je bijbaantje. Ze zijn nog geen 18 en komen nog geen kroeg in.

Mocht het zo ver zijn en ze een keer een biertje te veel op hebben, ze kunnen kruipend naar huis*. Voor Jan? Ach, ze verkopen hier ook shag, wit brood, grillworst en stroopwafels. Technisch gezien kan hij met vertrek lopend naar het station. Met een baas die je ook een koffer meegeeft met onderdelen wordt dat in de praktijk toch lastig, maar vooruit. En ik, ik geniet me suf! Ik kan hardlopen op zondag zonder dat ik er een dag later over word aangesproken in de supermarkt. Het multiculturele. Weet je wel hoe lekker het hier in de buurt ruikt rond

etenstijd!? Ik kan meerdere rondjes wandelen dan alleen door het park. Stadsmensen zijn helemaal niet stug maar juist spontaner dan in een dorp! Velen zeggen goedemorgen en gedag. Mensen die ik helemaal niet ken! En weet je wat de grootste verademing is? Als ik vroeger vertelde wat Jan voor werk doet was het altijd: "Oh wat knap, ik zou het niet kunnen." En hier... Hier wordt gezegd: "Oh, leuk!" En ineens weet ik het zelf ook weer ... het zeemansbestaan is ook hartstikke leuk!

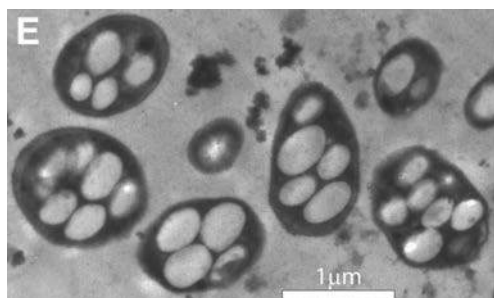
Joke van den Dool

* Bijzonder: er zijn - voor ouders - dus ook nadelen aan het wonen in de stad.

Zoektocht naar juiste vorm van viezigheid

Te schoon is ook niet goed.

Van bacteriën worden we ziek en daarom boenen we ijverig lijf en leden. We poetsen ons huis en ons schip. We wassen ons het rambam. En – het moet gezegd – met goede resultaten. Sinds we meer weten van het belang van reinheid, hebben we met hygiëne een hoop narigheid buiten de deur weten te houden. Ziektes, waar men vroeger aan doodging, komen veel minder voor. En als ze ons toch overvallen, zijn ze met medicijnen en quarantaine min of meer controleerbaar geworden.

Toch blijkt al dit geboen en gepoets ook een nadeel te hebben. Onderzoek toont aan dat we met onze hang naar hygiëne ons immuunsysteem behoorlijk in de war hebben gebracht. Prof. Cathrien Bruggeman, emeritus hoogleraar Medische Microbiologie, zegt: “Omdat ons afweersysteem steeds minder geconfronteerd wordt met viezigheid en andere aanvallen, weet het niet meer wanneer het wel en wanneer het niet in actie moet komen. Het wil ons beschermen, maar hoe? Met als gevolg: heftige reacties van het immuunsysteem, zoals allergieën.”

Veel wetenschappers denken dat we in onze jeugd al te zeer beschermd worden tegen mogelijke ziekteverwekkers en dat het daarom juist fout gaat. Ons afweersysteem tegen

ziekteverwekkers wordt niet goed opgebouwd.

Prof. Bruggeman: “Dat opbouwen gebeurt juist in de eerste drie à vier levensjaren. Het gevolg: kinderen die nooit met vuil of andere zieke kinderen in aanraking komen, hebben veel meer kans op allergieën, astma en zelfs de ziekte van Crohn. En dat zie je terug in alle statistieken. Een beetje dagelijkse viezigheid is dus juist goed.” (Bron: Gezond Idee magazine, Maastricht UMC)

Het immuunsysteem is ontzettend belangrijk en niet alleen om zoiets als griep te voorkomen. Onderzoekers van de Emory University in Atlanta, USA, ontdekten dat je van een te schone omgeving zelfs droevig kan worden. Want ons immuunsysteem raakt er niet alleen van in de war, het verzwakt er ook nog eens door. Dat heeft weer invloed op onze hersenen. Deze geven dan niet goed door dat het ‘gelukshormoon’ serotonine aangemaakt moet worden. En dat maakt depressief.

Mooi nieuws toch? Want wie wordt nou niet blij van de gedachte dat je beter iets leuks kunt doen dan stofzuigen of dweilen?

Helaas ligt het niet zó simpel. Nieuw onderzoek laat zien dat blootstelling aan microben inderdaad cruciaal is voor het regelen van het immuunsysteem. Maar dat het goed instellen daarvan er vooral om gaat aan welke bacteriën we worden blootgesteld.

De ‘juiste vormen van viezigheid’ moeten dus gevonden worden. Tot die tijd vrees ik dat dweilen en stofzuigen nog steeds regelmatig op het programma moeten staan.

Helene Perfors

Al jaren is kapiteinszoon Stefan Francke een stripliefhebber. Het drong een tijdje terug tot hem door dat er in strips nogal wat zeevarenden voorkomen. Ongetwijfeld is zijn beeld van de maritieme wereld erdoor beïnvloed. In deze serie over varende striphelden bekijkt hij in hoeverre dat beeld eigenlijk klopt met de werkelijkheid. Hoe realistisch gaat het er aan toe? Kloppen de technische details? Worden de geijkte vooroordelen bevestigd?

Roodbaard

Duivelsjong

Piraterij voor kinderen

“Bij de zwarte dood!”

Kan dat eigenlijk nog wel: een strip met een piraat als held? We kennen inmiddels allemaal de verschrikkelijke verhalen over de eigtijdse piraterij in de Golf van Aden, West-Afrika en de Zuid-Chinese Zee. Dan stuit het toch tegen de borst om plezier te beleven aan de avonturen van een piratenkapitein als Roodbaard..

De vraag is natuurlijk of deze strip die zich afspeelt in de 18e eeuw, vergeleken moet worden met de werkelijkheid van vandaag. Roodbaard is als piraat een gewetenloze schurk, hij wordt niet voor niets “de Schrik van de Zeven Zeeën” genoemd. Maar de verhalen gaan vooral over zijn ene zwakke plek: zijn zoon, of preciezer gezegd, zijn geadopteerde zoon. Alle albums draaien om die relatie. Ik ontdekte dat mijn oude Roodbaardalbums uit elkaar liggen. Een mooie aanleiding om de nieuwe met harde kافت ingebonden uitgave te kopen! In dit verzamelwerk vinden we ook veel achtergrondinformatie over de beide makers van Roodbaard: scenarist Jean-Michel Charlier en tekenaar Victor Hubinon. Zij begonnen de strip in 1959 en zetten deze voort tot 1974, met in totaal 18 albums. Daarna zijn nog veel albums verschenen, maar die zijn door anderen gemaakt. Ik beperk me hier tot

de oorspronkelijke serie. Van Charlier is bekend dat hij dol was op luchtvaart en zeevaart. Victor Hubinon diende enige tijd bij de marine en was amateurpiloot. Niet verwonderlijk dat ze naast Roodbaard ook de pilotenstrips *Buck Danny* en *Tangy & Lavadure* maakten.

In het eerste album heeft Roodbaard zijn fortune als piraat al gemaakt. Zijn leven neemt echter een wending als bij het enteren van een Frans schip in een hut een nog levende baby wordt ontdekt. De ouders zijn bij de aanval om het leven gekomen. Roodbaard besluit het baby'tje mee te nemen naar zijn roversnest zodat het zijn opvolger kan worden. Erik - zijn echte naam is Thierry de Montfort - groeit op onder leiding van Roodbaards trouwste helpers: de oude chirurgijn “Driepoot” en de enorme sterke ex-slaaf Baba. Aanvankelijk lijkt hij voorbestemd voor het vrije piratenleven, maar gaandeweg ontstaan er bij Erik twijfels. Hij wil liever gewoon eerlijk zeeman worden. In een aantal albums ontwikkelt zich een spanningsveld, waarbij Erik steeds meer afstand neemt van zijn pleegvader, maar toch ook niet zonder hem blijkt te kunnen. Intussen maken we talloze gevechten mee en stor-

“Bloed en darmen!”

van de vorige eeuw ook nog educatieve waarde. Wat de jonge striplezers toen vooral natuurlijk ook aansprak was het gevoel van vrijheid, dat aan het piratenleven kleefde. Roodbaard hoefde zich niets aan te trekken van de regels; welk kind wordt hier niet door aangesproken? De strip bood daarbij voldoende historische afstand. In het begin van de eenentwintigste eeuw is piraterij echter in een ander licht komen te staan. Zo romantisch is het allemaal niet meer. De albums zouden in deze

men op zee. We maken kennis met de 18e-eeuwse wereld van grote zeilschepen, kaapvaart en Spaans-Engels-Frans-Hollandse oorlogen.

Met vallen en opstaan lukt het Erik om gewoon kapitein te worden. Vader en zoon nemen afscheid van elkaar, maar moeten vanwege allerlei ingewikkelde situaties elkaar een aantal keren redden. Zo schuiven hun levens steeds meer in elkaar. Erik ontkomt er niet aan zich af en toe aan het piratenbestaan te verbinden. Omgekeerd raakt Roodbaard steeds meer betrokken bij eervolle missies voor het Franse vaderland. Zijn enorme kunde als kapitein is door alle partijen onomstreden.

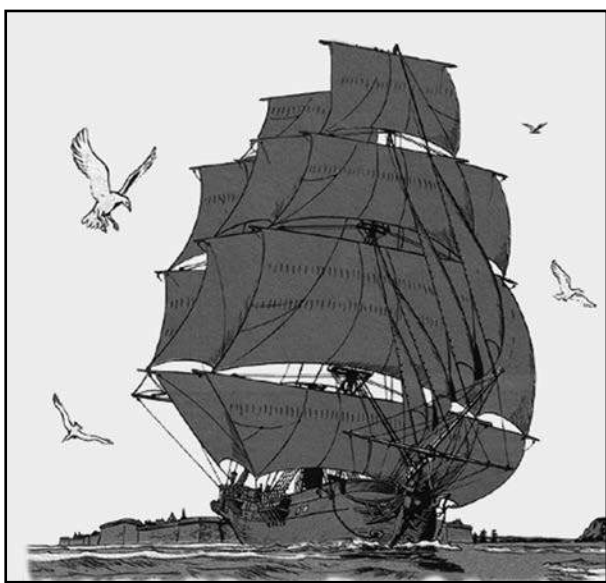
Deze vindt zijn hoogtepunt in de bouw van een nieuwe versie van zijn vlaggenschip "Zwarte Valk", met allerlei moderne technische snufjes.

De tekeningen van de zeilschepen zijn buitengewoon gedetailleerd en de historische locaties kloppen. Als je de Roodbaardalbums leest krijg je een goed beeld van de standenmaatschappij van de 18e eeuw en de grote handelsbelangen die ook toen het leven op zee bepaalden. Daarnaast wuiven de palmbomen, glimmen de uniformen en ruik je de rum.

Zo had Roodbaard in de jaren '50

ze tijd dan ook niet meer zo kunnen worden gemaakt.

Tegelijkertijd is de ingewikkelde relatie tussen vader en zoon natuurlijk wel iets van alle tijden. De verwachtingen van de vader, de afstand die de zoon probeert te nemen – deze patronen zijn al zo oud als de mensheid. Erik stelt basale levensvragen: wie ben ik nou eigenlijk? Kan ik mijzelf aan mijn achtergrond ontworstelen? Is zoon-van-een-piraat-zijn nou een zegen of een vloek? Hoe wil ik in het leven staan? Om dat soort vragen te beantwoorden heb je inderdaad een leven lang nodig en zijn 18 albums nog niet genoeg.

Bij Gog en Magog: Vuur!

Kanonnen geladen met
kettingkogels, kapitein

Klassement

- 1 Kapitein Rob 9 punten
- 2 Kapitein Walrus 8 punten
- 3 Kapitein Haddock 6 punten
- 4 Kapitein Roodbaard ... 6 punten

Meetlat

- 1 **Is Roodbaard realistisch?** – Charlier en Hubinon hebben zich uitvoerig gedocumenteerd voordat ze aan hun strip begonnen en dat is in alles te merken. De plots van de verhalen passen goed bij de historische periode, waarin ze spelen. Wel weten de hoofdrolspelers wel érg vaak net op het allerlaatste moment te ontsnappen. De waarde van goed leiderschap wordt in de strip goed duidelijk: een zeilschip had duidelijk een grotere bemanning nodig dan de schepen van tegenwoordig. Uiteindelijk is een kapitein afhankelijk van betrouwbare mensen om hem heen. Bijzonder (en actueel?) is de incompetentie waarmee regeringen de creatief denkende piraat Roodbaard tegemoet treden.
- 2 **Kloppen de technische details?** – Het verhaal gaat dat tekenaar Hubinon zich uitvoerig liet adviseren als het ging om bijvoorbeeld de stand van de zeilen bij een bepaalde koers en windrichting. Ook de uitwerking van de zeeslagen getuigt van veel gevoel voor details. Aanmonsterprocedures en rangverdeling lijken allemaal historisch betrouwbaar.
- 3 **Worden vooroordelen bevestigd?** – In de piratenwereld is het taalgebruik stevig (klassiek is de uitroep “Satans dammen”) en worden de vaatjes rum met graagte opengemaakt. Talloze havenkroegjes vormen het decor voor het uitwisselen van sterke verhalen en vechtpartijen. Vrouwen spelen in de albums een slechts zeer bescheiden rol. Roodbaard heeft teveel mee gemaakt om nog een vrouw lief te kunnen hebben. Bij Erik blijft het beperkt tot wat romantische gevoelens. Maar zoals gezegd: het is een strip voor kinderen.

Mijn oordeel: Roodbaard is een ruige piratenkapitein, maar komt vooral naar voren als vader-van. Wat mij betreft geeft de strip – ondanks de kritische houding van zoon Erik – een te mooie voorstelling van piraterij. Dat kan in deze tijd niet meer. **Cijfer: 6**

Volgende keer: **Ketelbinkie**

Het comité Kerstfees bijzondere collectie digitale kerst hun inspanningen

t op Zee beschikt over een
 rstkaarten die zij als dank voor
 hebben ontvangen.

Kerstfeest met Ayurvedische kruidenthee

Vorig jaar december kwam mijn man – volledig tegen de ongeschreven regels van de scheepvaartsector in- volkomen onverwacht thuis voor de kerstdagen. Mijn zoons en ik hadden ons juist voorgenomen om met z'n drieën dit feest door te brengen op de bank. We waren klaar voor het grote nietsdoen.

Op het allerlaatste moment werd opeens alles anders. De reden doet er niet toe, het was geen halszaak. En manlief kwam thuis met zijn rolkoffertje vol cadeaus, vieze was en een tasje vliegveldechocolade. De jongens waren door het dolle heen en gilden alles bij elkaar.

Zo'n onverwachte thuiskomst vlak voor de feestdagen beschouw ik persoonlijk als één van de beste verrassingen die er is, het zijn de krenten in de pap op onze echtelijke tafel.

Het was een fantastisch verlof, dat kan ik wel vertellen. Het ene feest na het andere hebben we uitbundig gevierd, totdat we doodmoe ons bed inrolden. Het huis stonk regelmatig tot aan de nok naar gourmet, geen enkele etherische olie in het brandertje bleek hiertegen opgewassen. De rode wijn vloeide rijkelijk bij iedere gelegenheid. Ik ben nog tijden bezig geweest met het inplannen van balansdagen in mijn voedselprogramma.

Maar dit jaar zijn het dus mijn jongens en ik. De zeeman is er niet bij. Nee, echt niet. Ook niet 'op- het- allerlaatste moment- toch- wel'. Ik weet dat nu heel zeker, omdat de 'tegenpool' van mijn man deze feestdagen thuis mag vieren. Dat deze man aan de beurt is snap ik. Maar ik weiger om het 'zogenaamd' niet erg te vinden. Ik ga dus ook niet met zo'n hoge stem roepen om vooral mezelf ervan te overtuigen dat het zo is: "Oh ja hoor, komt helemaal goed joh! Eigenlijk is het maar beter zo!".

Sommige mensen helpt deze houding enorm. Mij niet, ik krijg het er niet uit. Ik baal namelijk uitgebreid en urenlang. Ik hoef niet te hopen op volgend jaar, want het kan me niet schelen wat er dan gebeurt. Ik sleep mezelf door de eerste dag heen en vraag me vertwijfeld af hoe ik in hemelsnaam de draad weer ga oppakken deze komende weken

en hoe ik de zorg voor de jongens in mijn eentje ga klaarspelen.

En toch. Na die eerste jankdag blijkt dat het iedere keer weer lukt. Ik kan het zelf bijna niet geloven, maar de doos tissues kan weer in de la. Ik hoef niet te worden opgenomen in een inrichting en de kinderen hoeven dus ook niet uit huis te worden geplaatst.

Op dag twee sta ik broccoli te koken voor de jongens. Ik zorg ervoor dat iedereen weer een schone onderbroek heeft, overheer Franse woordjes bij de oudste (godzijdank dat hij niet met wiskunde aan komt zetten) en ga met de jongste naar zwembad. We eten op tijd, volgens schema én de schijf van vijf! Ik geef mezelf een schouderklop en koop tegelijk een nieuwe lippenstift. Gewoon. Omdat het kan. Mijn zoons en ik gaan de feestdagen doorbrengen in slobbertruien en joggingbroeken. Met potten Ayurvedische kruidenthee voor mijn balansdagen maar ook de afstandsbediening van de televisie, zakken chips en heel veel spekjes.

Om niet uit de ouderlijke macht te worden geplaatst geef ik ze ook nog een dagelijks stukje fruit en misschien ga ik groenten voor ze koken. Verder kan ik alleen maar hopen op niet al teveel grimmigheden in onze huiskamer.

Buiten zal het wel permanent pijpenstelen regenen, dus de regenlaarzen kunnen bij de voordeur worden gezet. Het komt vast helemaal goed, zo zonder onze gangmaker. Gewoon. Omdat het moet.

Ik wens jullie allen hele goede feestdagen toe. Alle goeds in het nieuwe jaar en een behouden vaart!

Astrid Feitsema

President Duterte

Redder van de Filippijnen

De nieuwe Filippijnse president Rodrigo Duterte haalt geregeld het Nederlandse nieuws. Een kleine greep:

- Duterte laat alle drugsverslaafden in de Filippijnen doodschieten.
- Duterte noemt de Amerikaanse president Obama 'hoerenzoon'.
- Duterte beledigt de paus.
- Duterte vergelijkt zichzelf met Adolf Hitler.
- Duterte is de Filippijnse Donald Trump.
- Duterte wil geen vriendschap meer met de Verenigde Staten.

regeert als dictator

Het zijn vooral negatieve berichten. Duterte laat in de Westerse media geen goede indruk achter.

Hoe anders is het beeld dat ik van deze president krijg, als ik aan boord ben. Bij zo'n beetje alle Filipijnse bemanningsleden is er een enorm enthousiasme voor de nieuwe president. Bij de verkiezingen zag je foto's van complete bemanningen die op het schip een spandoek voor Duterte omhoog hielden. Ook in Facebookfilmpjes wordt hij de hemel in geprezen.

Hoe kan er zo'n verschil bestaan tussen het negatieve beeld dat het Westen heeft van Duterte en het enorme enthousiasme bij de Filippijnen zelf? Op de schepen en via Facebook heb ik een aantal Filippino's gevraagd mij uit te leggen waarom men zo blij is met de nieuwe president en of zij verschil merken nu hij het land regeert.

In de vele reacties die volgden op mijn vragen, kwam allereerst naar voren dat Rodrigo Duterte een frisse nieuwkomer is, die geen lid is van de heersende politieke families. Hij maakt

dus geen deel uit van het netwerk dat al jaren de macht heeft in de Filippijnen. Daarnaast komt hij uit Mindanao, het zuiden van de Filippijnen – een gewone man uit de provincie dus. Tenslotte neemt Duterte een tamelijk onafhankelijke positie in tegenover de machtige rooms-katholieke kerk, waarbij hij aangeeft wel in God te geloven, maar moeite heeft met religie.

Voor zijn presidentschap was Duterte jarenlang burgemeester van Davao, een stad op het eiland Mindanao. Zijn strenge drugsbeleid viel op in de Filippijnen en bezorgde hem in de rest van het land de reputatie voor veiligheid te kunnen zorgen. En dat is waar veel Filippijnen allereerst naar verlangen. Ze willen een land zonder corruptie waar ze weer trots op kunnen zijn.

Veiligheid

Duterte heeft zware maatregelen genomen om het drugsgebruik in de Filippijnen terug te dringen. In Davao schuwde hij niet om zich daarbij op of misschien wel over de rand van

de wet te begeven. Of de zogenaamde 'doods-
eskaders' in zijn opdracht hebben gehandeld
is niet bewezen. Maar feit is wel dat de politie
ruime bevoegdheden heeft gekregen om met
geweld op te treden. Mensenrechtenorganisa-
ties maken zich hierover veel zorgen. Het lijkt
erop dat drugsgebruikers zonder vorm van
proces worden doodgeschoten.

De Filippijnse zeevarenden hebben hierbij een
ander verhaal. Zij geven aan dat Duterte eerst
een afkickprogramma heeft opgestart, waar-
voor alle verslaafden zich hebben kunnen aan-
melden. Op Facebook zijn ook de foto's te zien
van grote groepen verslaafden die zich op de-
ze manier aan de politie hebben overgegeven.
Bij arrestaties wordt er eerst gewaarschuwd
en dan pas wordt er geschoten. Bovendien
schieten drugshandelaren op hun koeriers en
straatverkopers om te voorkomen dat zij zelf
ontdekt worden. En zorgen de drugs zelf ook
niet voor vele doden?

In hoeverre alle politiegeweld hiermee wette-
lijk gerechtvaardigd is, kan ik niet beoordelen.
Het lijkt me haast onmogelijk dat er in de af-
gelopen tijd geen onschuldige slachtoffers zijn
gevallen. Feit is echter wel dat alle onder-
vraagden aangeven zich daadwerkelijk veiliger
te voelen in de eigen buurt en minder drugs-
gebruik te zien. Daarbij komt dat er een
avondklok is ingesteld voor minderjarigen en

alcohol op straat is verboden. Duterte heeft er
verder voor gezorgd dat er nu een 911 nood-
nummer is ingesteld op de Filippijnen.

Corruptie

Corruptie is spreekwoordelijk op de Filippij-
nen. Vele generaties politieke leiders hebben
volgens zeevarenden hier alleen maar aan
mee gedaan. Duterte krijgt, zoals elke nieuwe
president, het vertrouwen dat hij er wel wat
aan kan doen. Eén van zijn methodes is een
'kliklijn' waarbij iedere Filippijnjn kan melden
wanneer hij corruptie ervaart, op grote of klei-
ne schaal. Duterte heeft zich ook gewaagd op
het terrein van openbaar vervoer, waar tot nu
toe allerlei grote projecten nooit van de grond
zijn gekomen omdat het geld bleek te zijn ver-
dwenen. Een andere maatregel is de gelijk-
trekking van het minimumloon. Tot nu toe
was dat hoger in Manila, waardoor veel men-
sen uit de provincie naar de stad trokken.

Nationale trots

Filippijnen hebben er een handje van hun ei-
gen land belachelijk te maken. Op bokser
Manny Pacquiao na lijkt er ook niet zoveel om
internationaal trots op te zijn. Bovendien is
het land met handen en voeten gebonden aan
de Verenigde Staten. Duterte wil een veel zelf-
bewustere koers varen en geen 'schoothondje'

van Amerika zijn. Daar zit natuurlijk een diepere reden achter en die kaart heeft hij inmiddels ook op tafel gelegd: hij vindt China een minstens zo belangrijke partner als Amerika. China is wellicht genegen om meer in het land te investeren. Daarom ziet Duterte af van een conflict rondom de nieuw opgespoten eilanden in de Zuid-Chinese Zee, waar de vorige regering zich juist hard voor had gemaakt. Dat deze koers in Zuidoost-Azië de aandacht heeft getrokken, mag blijken uit het feit dat Duterte werd gekozen tot voorzitter van de South-Asia Summit.

Wie heeft er gelijk?

Als je de zeevarenden hoort, is Duterte een zegen voor het land. Maar waar komt dan toch dat andere beeld in de Westerse media vandaan? Voor de Filippijnen die ik spreek, is het simpel: de media zijn in handen van de oude garde. Zij proberen het beleid van Duterte bewust zo slecht mogelijk voor te stellen. Daarbij maken ze grif gebruik van zijn – voor Mindanao typisch – grove taalgebruik, dat zich gemakkelijk anders laat interpreteren. Veel van zijn omstreden uitspraken zouden uit hun context zijn gerukt.

De tijd zal leren of Duterte na 6 jaar aftreedt, of dat hij de wet zal veranderen zoals bij verre voorganger Marcos of veel Afrikaanse dicta-

tors het geval is. Voorlopig is de president echter onverminderd populair. Zeker bij zeevarenden laat zich het verlangen naar een veilig thuis makkelijk begrijpen. Als je zo lang van huis bent, wil je niet dat je kinderen gevaar lopen aan de drugs te raken.

De roep om sterk leiderschap is niet van vandaag of gisteren. Als dominee moet ik denken aan de oude Bijbelverhalen, waarin het volk Israël roept om een koning, wanneer de problemen hun boven het hoofd dreigen te groeien. Ook al waarschuwen de profeten dat er voor de aanstelling van een koning een hoge prijs moet worden betaald, men wil hoe dan ook een sterke leider die orde op zaken kan stellen. Het lijkt er soms ook wel op dat sommige problemen alleen op deze manier zijn op te lossen. Het volk kreeg dan ook zijn koning. Maar het oude Israël kende ook de goede traditie dat leiders niet blind gevolgd moeten worden. De profeten bleven kritisch wijzen op de waarde van de wet en het gevaar van onschuldige slachtoffers.

Het lijkt mij goed dat het presidentschap van Rodrigo Duterte, ondanks het enthousiaste ‘andere verhaal’ dat we meekrijgen van de Filippijnse zeevarenden, ook kritisch gevolgd blijft worden.

Stefan Francke

Kunstenares op containerschip

Rebecca Moss lijkt vooroordeel te bevestigen

Artiesten wordt wel eens verweten dat zij teveel bezig zijn met zichzelf. Dit vooroordeel wordt niet alleen door journalisten de wereld in geholpen. Het wordt ook bevestigd door de 25 jaar oude Britse kunststudente Rebecca Moss. Zij werd uitverkoren door een Canadese kunstgalerie genaamd Access om mee te varen aan boord van het containerschip Hanjin Geneva. Het idee erbij was om daar inspiratie op te doen en kunstwerken te maken.

De belangrijkste artistieke prestatie van Rebecca bestaat uit een filmpje waarbij zij in een kikkerpak op een springstok in een plas valt. Het zou kunnen dat haar uiterlijk en haar vlotte manier van zichzelf presenteren ook geholpen hebben om haar 2000 concurrenten voor het vaartochtje te verslaan. De jury vond het geweldig dat ze 'scenes bedenkt waarmee ze dingen op de spits drijft'. Eenmaal aan boord meldde ze gefascineerd te zijn hoe gedisciplineerd er gewerkt wordt.

Tijdens haar vaartocht wordt een conflict tussen banken en de rederij op de spits gedreven. Hanjin gaat failliet. Dit levert het kunstproject een enorme hoeveelheid publiciteit op, waar de mensen van Access enorm blij mee zijn. Op de website van de galerie staat een lange rij

verwijzingen naar interviews in tal van kranten en tijdschriften. De journalisten stellen elke keer dezelfde vraag. Ze willen weten hoe het is om niet van boord te kunnen nu het schip in elke haven geweigerd wordt. In prachtige bewoordingen omschrijft Rebecca hoe vreselijk het is om langer dan de geplande 23 dagen aan boord te moeten blijven. Vreemd genoeg is er op de website van Access – op een enkele foto na van gestapelde containers – niets te zien van de kunst die ze aan boord gemaakt zou hebben.

Rebecca kan al na enkele dagen in Tokyo van boord. Op Facebook meldt ze onmiddellijk dat 'alles' gelukkig is goed gekomen. Over hoe het met de bemanning verder moet, met de mensen met wie zij toch ruim drie weken heeft samengeleefd, rept ze met geen woord. Opvallend is dat verslaggevers van een gerenommeerde krant als de Wall Street Journal of een tijdschrift als de New York Magazine er ook niet naar vragen.

De Engelse krant de Guardian maakt wel even kort melding van het feit dat de financiële problemen van Hanjin ook gelden voor de bemanning uit de Filipijnen, Polen en Duitsland. Moss zegt in die krant dat ze zich met hen verenigd voelt in hun onmacht iets te doen tegen grote bedrijven die allen aan boord van hun vrijheid en waardigheid hebben beroofd.

Samenvattend kan gezegd worden dat het lijkt alsof het 'vooordeel dat kunstenaars te veel met zichzelf bezig' zijn enigszins klopt. Tegelijkertijd weet ze wel mooi onder woorden te brengen wat er onder zeevarenden leeft als haar daartoe de gelegenheid wordt geboden. Een vooroordeel dat wel volkomen uit de lucht gegrepen is, is dat Hanjin failliet is gegaan omdat vrouwen aan boord ongeluk brengen.

Léon Rasser

**ALLE DAGEN
LIBANON**
VAN TRICKY TRIPOLI TOT BRUISEND BEIROET

MARTIJN VAN DER KOOIJ

Alle dagen Libanon

Kerstbomen voor de moskee in het Midden-Oosten

In bijna elk land zijn ze wel ergens goed in.

Hebben we in Nederland niet de beste kaas, de mooiste bloemen en de beste dijken? Het feit dat er buiten ons land ruime belangstelling voor bestaat bewijst dat dit klopt.

Een belangrijk exportproduct uit het Midden-Oosten is godsdienst. Inmiddels zijn er 2,8 miljard mensen die het christendom of de islam aanhangen. Beide richtingen komen ongeveer uit hetzelfde gebied en zijn zo'n 2000 jaar geleden gesticht. Is de kwaliteit van het geestelijke, spirituele leven daar nog steeds zodanig dat wij Nederlanders ons leven ermee kunnen verbeteren? Journalist Martijn van der Kooij beweert van wel. Om zijn laatste boekje, getiteld 'Alle dagen Libanon', te verkopen vertelt hij enthousiast over de kerstbomen die in dit land voor de moskeeën staan. Waar we in Nederland al blij zijn dat mensen elkaar niet het leven zuur maken maar langs elkaar heen leven, vieren in Libanon christenen en moslims samen feest!

Het is niet de eerste keer dat Martijn van der Kooij op iets belangwekkends wijst. Eerder schreef hij een boek over premier Mark Rutte, waarin hij duidelijk maakt dat deze man geen visie heeft. Hier is inmiddels iedereen het mee eens. In een ander boek heeft hij de manier van werken van de Nederlandse overheid beschreven en het woord 'raamambtenaar' geïntroduceerd. Inmiddels ontkent niemand in Nederland meer dat er overheidsfunctionarissen bestaan die naar een kantoor gaan om daar voornamelijk uit het raam te kijken.

Als havendominée ben ik daarom met hooggespannen verwachtingen het boek gaan lezen. Een extra reden waarom een lofzang op Libanon mijn interesse aanwakkerde is het gegeven dat zeevarenden weinig positiefs vertellen over het Suezkanaal en omstreken. Soms kan het immers helpen een weerwoord te geven als iemand uitvoerig klaagt.

Helaas bleken mijn verwachtingen veel te hoog. Het boek bleek te bestaan uit 19 verhalen over de avonturen die van der Kooij in Libanon heeft beleefd. De enige samenhang die ik kan ontdekken is dat er allerlei span-

nende zaken te ontdekken zijn. Voorbeelden zijn een geheime synagoge (joods gebedshuis), uitgaansgelegenheden voor homo's (die ook een beetje verborgen zijn) en de al eerder genoemde kerstbomen voor de moskee. Iets dat de opwinding nog eens verhoogt is dat het maken van afspraken een lastige aangelegenheid is. Het gaat allemaal zo rommelig dat alles veel meer tijd kost dan bijvoorbeeld in Nederland.

Een dieptepunt in de verhalenbundel voor mij is de beschrijving van de viering van het Paasfeest. Hoewel de schrijver zelf niet godsdienstig is vertelt hij hoe hij helemaal opgaat in het ritueel van het lijden en sterven van Jezus Christus en het weer opstaan uit de dood. Als een prototype 21ste eeuw westerling beschrijft hij dit niet als een religieuze maar als een avontuurlijke ervaring; hij adviseert zijn lezers min of meer deze viering op je persoonlijke 'things to do' of 'bucketlist' te plaatsen.

Op het einde wordt het boekje plotseling moralistisch. De mate waarin homo's, lesbiennes en transgenders hun seksuele geaardheid openlijk kunnen laten blijken is volgens van der Kooij het voornaamste criterium om de mate van beschaving vast te stellen. Aangezien dit in Libanon enigszins het geval zou dit land Europese financiële steun moeten krijgen.

Na de 19 verhalen op mij te hebben laten inwerken ben ik tot de conclusie gekomen dat Libanon voor (homoseksuele) journalisten en toeristen heel wat vermaak kan bieden. Voorlopig heb ik zelf echter weinig plannen om naar Libanon op vakantie te gaan en leef ik meer dan ooit mee met iedere zeevarende die aan boord is van een schip in het Midden-Oosten. En van de kerstbomen voor de moskee heb ik een foto bij dit artikel geplaatst.

Léon Rasser

Bezoekers stromen binnen

International Seafarers' Centre The Bridge zoekt VRIJWILLIGERS

Op 7 oktober is in Oostvoorne zeemansclub 'The Bridge' geopend. Bijzonder is dat de club is gevestigd in het Cultureel Centrum. Dit heeft als voordeel dat zeevarenden ook gebruik kunnen maken van de nabij gelegen supermarkt of gewoon een ommetje kunnen maken in het fraaie dorp.

Na sluiting van de zeemanshuizen de Beer, de Heijplaat en het pand aan de Willemskade is het verheugend dat het centrum van de Flying Angels in Schiedam niet meer de enige plek is in Rotterdam waar men tegen geringe kosten kan ontspannen. Niet voor niks waren wethouder Blok, havenmeester de Vries en de voorzitter van de Nederlandse Zeevarendencentrale, dhr. Kapteyn, dan ook bij de opening aanwezig.

Manager Edwin van Os heeft inmiddels voldoende vrijwilligers gevonden om drie avonden per week het gezellige centrum te bemensen en met een busje de schepelingen te halen en brengen. Hij hoopt dat het snel zeven avonden worden. Zeevarenden hebben de eerste weken al in grote getale van de voorziening gebruik gemaakt.

Wie een avond in de week van 16:00 - 22:00 zou willen helpen kan zich melden door 06 3227 4725 te bellen. Dit nummer kan natuurlijk ook gebeld worden door zeevarenden die met hun schip in de buurt van Oostvoorne zijn.

Ontslagrecht en rechtszekerheid

Het verliezen van je baan of het eindigen van de dienstbetrekking is natuurlijk geen leuk onderwerp, maar helaas de laatste tijd toch iets om bij stil te staan.

Werkgevers dringen al jaren aan op versoepeling van de ontslagbescherming die hun werknemers hebben. Die is er niet gekomen. Wel wordt de ontslagbescherming eenvoudiger en eerlijker. Althans dat was de bedoeling. Sinds 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) in werking getreden. De wetgever wilde meer zekerheid te bieden aan een werknemer en het ontslag (voor werkgevers) eenvoudiger te maken. Of dat gelukt is? De ontslagbescherming blijft bestaan. Een ontslagaanvraag van de werkgever wordt goetst door de Kantonrechter of het UWV. Voorheen kon een werkgever kiezen, of naar het UWV of naar de kantonrechter; of een deal sluiten (ontslag met wederzijds goedvinden). Dit laatste kan nog steeds. Sterker nog, het is de laatste tijd meer regel dan uitzondering.

In de nieuwe wet staat dat de werkgever niet meer kan kiezen. De ontslagroute is nu duidelijke:

via het UWV bij ontslag om bedrijfseconomische redenen en langdurige arbeidsongeschiktheid, bij andere redenen zoals bijvoorbeeld een arbeidsconflict via de kantonrechter. En voortaan heeft iedereen die minimaal twee jaar in dienst is geweest recht op een 'transitievergoeding'. Deze vergoeding is bedoeld om de medewerker te compenseren voor het ontslag én de overgang naar een andere baan makkelijker te maken. Let wel, het initiatief tot beëindigen van het dienstverband moet genomen worden door de werkgever.

Voorheen was er geen 'recht op' een ontslagvergoeding: er werd weliswaar een ontslagvergoeding (de kantonrechtersformule) gegeven bij ontslag, via de kantonrechter of ontslag met wederzijds goedvinden, maar dit was niet vastgelegd in onze wetgeving. Nieuw is dat werknemers en werkgevers een

beslissing van het UWV of de kantonrechter in hoger beroep kunnen aanvechten. Die mogelijkheid was er nog niet.

Verder heeft de WWZ tot doel onzeker werk tegen te gaan en zekerheid te bieden bij het regelen van arbeidscontracten: de ketenregeling. Dat houdt vanaf 1 juli 2015 in dat een tijdelijk contract nog steeds tweemaal kan worden verlengd, maar de totale duur van de keten wordt beperkt tot 2 jaar. Tenzij er een onderbreking is tussen de contracten van zes maanden of meer. Na twee jaar ontstaat er dus een vast dienstverband.

Maar is het nu allemaal zo eenvoudiger geworden? Een retorische vraag, met als antwoord: nee. Werkgevers bieden nu een contract aan voor 1 jaar en 11 maanden. Bij ontslaanvraag kiest men eerder voor een regeling 'ontslag met wederzijds goedvinden' dan de omslachtige gang naar het UWV. Meer werk voor vakbonden en arbeidsjuristen. Een voordeel: de werknemer krijgt wel minimaal de transitievergoeding.

Werkgevers staan ook niet te juichen om de transitievergoeding te betalen wanneer zij het initiatief nemen het dienstverband te beëindigen. Een werknemer die bijvoorbeeld twee jaar ziek is geweest en een uitkering krijgt hoeft zich niet 'rijk te rekenen' voor de

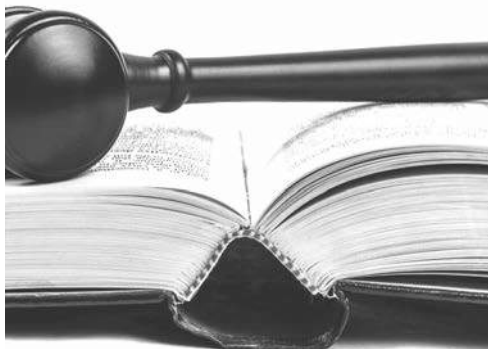
transitievergoeding. De werkgever zegt het dienstverband gewoon niet op. De arbeidsovereenkomst blijft in stand, maar is dan in feite een dode letter.

En tot slot, het recht op WW wordt vanaf 2016 ingeperkt in duur en opbouw. Uiteindelijk wordt de duur van een WW-uitkering afgebouwd naar maximaal twee jaar. Ook de nieuwe berekeningen van een uitkering (het dagloon) kan nadelig uitpakken voor een zieke- of werkloze werknemer. Kunt u het nog volgen?

Inmiddels is er door vakbonden, juristen en kantonrechters gevraagd om verbetering van het ontslagrecht. Zij vinden de huidige wet te zwart-wit en pleiten voor een 'restcategorie' op basis waarvan je contracten kunt ontbinden. Ook seizoenarbeiders worden getroffen door de nieuwe wet. De nieuwe berekeningen van een uitkering leiden ertoe dat iemand vaak hierdoor onevenredig wordt getroffen. Minister Lodewijk Asscher is bereid is bereid hierover het gesprek aan te gaan. Voorts is de minister bezig de negatieve effecten van de recente wijziging van het dagloonbesluit in verband met de invoering van de WWZ te repareren.

Eenvoudiger is het niet geworden.

Jos Hilberding

In de Bijbel stond het al geschreven: er komt een dag dat de wereld ten onder gaat aan zichzelf. Nu ben ik geen doemdenker, zeker geen pessimist, maar ik word toch wel echt triest als ik naar de beelden van Aleppo zit te kijken. Alles wordt aan puin geschoten. Mensen, inclusief kinderen, onder vuur van scherpschutters die geen ander doel hebben dan doden.

Mij bekruipt het gevoel dat we – hoe sarcastisch dit ook moge klinken – geeneens meer weet hebben waarom we elkaar naar het leven staan en oorlog voeren. Achter al die beelden zit vaak echter wel de oplossing. De grote landen, de machthebbers, ze zijn allang niet meer geïnteresseerd in wat deze vreselijke conflicten betekenen voor een mens. Macht is belangrijker, spelletjes om geografische posities, vermeende belangen i.v.m. olie- en gasvoorraden.

Dan schakelen we over naar een andere tv-zender en vallen we in een reisprogramma. Floortje Dessing doet ons verslag van bijzondere plekken op deze aardbol. Schoonheid in natuur, vaak stilte en maar een paar mensen die, ver weg van alles, hun eigen beschermde leven leiden.

Ook daar word ik stil van. En vraag me dan ook af hoe dit er over 100 jaar uit ziet. Als de wereldbevolking nog verder en explosief gestegen is, de zeespiegel omhoog komt en we allemaal dicht bij elkaar wonen. Er is 'geen ruimte' meer om te ontsnappen, nergens meer naar toe....

Floortjes programma heeft de titel 'Floortje naar het einde van de wereld'. Nu is het nog een letterlijke betekenis, maar over een paar eeuw wellicht symbolisch?

Ik denk het niet. Uiteindelijk zal er in onze wereldorde een model komen dat om leert gaan met het feit dat er maar één bol is waar we op passen. Een bol die uniek is om op te wonen. Een bol die ontstaan is door schepping - of door iets anders - maar die te mooi is om kapot te laten gaan....

Bizar, dat beeld altijd vanuit de ruimte. Een wonderschone aarde, laten we trachten dat zo te houden.

Dominee D.A.G. Hoor

Adressen zeemanshuizen en pastores

AMSTERDAM

Centrum voor zeevarenden
Radarweg 32
1042 AA Amsterdam
Tel. 020 6117 912

Dominee L.J. Rasser
Tel. 020 6690065 / 06 22090334
leon.rasser@nederlandsezeemanscentrale.nl

DEN HELDER

Centrum voor zeevarenden van de Koninklijke
marine
Binnenhaven 76
1781 BL Den Helder
Tel. 022 3612178

DELFIJL / EEMSHAVEN

Centrum voor zeevarenden
Borkumweg 2
9979 XH Eemshaven
Tel. 059 6516233

Pastor S. Standhardt
Tel. 050 3127178 / 0629296930
svenserg@nederlandsezeemanscentrale.nl

HARLINGEN

Centrum voor zeevarenden
Nieuwe Visserhaven 11
8861 NX Harlingen
Tel. 051 7431161

MOERDIJK

Centrum voor zeevarenden
Sluisweg – Roode Vaart
4782 PT Moerdijk
Tel. 0168 416650

Dominee H. van der Ham
Tel. 078 6138280 / 06 53596380
hvdham@nederlandsezeemanscentrale.nl

ROTTERDAM/OOSTVOORNE

Internationaal centrum voor zeevarenden
'de brug'
Burgemeester Letteweg 30
3233AG Oostvoorne
Tel. 06 32274725

Dominee H.M. Perfors
Tel. 0181 416751 / 06 53679265
helene.perfors@nederlandsezeemanscentrale.nl

Diaconaal werker R. van Lent
Tel. 06 53679262
dhrotterdam@nederlandsezeemanscentrale.nl

ROTTERDAM/SCHIEDAM

Centrum voor zeevarenden
Admiraal Trompstraat 1
Havennummer 562
3115 HK Schiedam
Tel. 010 4260933

TERNEUZEN

Centrum voor zeevarenden
Westkolkstraat 40
4531 AX Terneuzen
Tel. 0115 695373

VLISSINGEN

Centrum voor zeevarenden
Ritthemsestraat 498
4389 PA Scheldepoort, Vlaardingen-Oost,
Ritthem
Tel. 0118 467063

WERELDWIJD

Dominee S.N.D. Francke
Parelduikerhof 8
4332DA Middelburg
Tel. 0118 651888 / 06 37008432
waterbouwpastor@gmail.com

Nederlandse Zeemanscentrale

Willemskade 13
3016 DK Rotterdam
www.nederlandsezeemanscentrale.nl

Stichting Pastoraat Werkers Overzee

Parelduikerhof 8
4332 DA Middelburg
www.spwo.nl